

De rekening? Die is voor U!

Het comité CVBOIJ

In mei 2011 kwamen een paar verontruste burgers bij elkaar. Verontrust over

- de financiële handel en wandel van de gemeente Oude IJsselstreek.
- een grondbedrijf dat voor miljoenen aan gronden bezit, die niet meer ontwikkeld of verkocht kunnen worden.
- een DRU project waarin tientallen miljoenen verdwijnen.
- een Gemeentebestuur dat doet alsof de bomen tot in de blauwe hemel groeien en er geen wolkje aan de hemel staat.

Op je klompen kun je aanvoelen dat dit niet goed kan gaan. Dat het DRU-project het gevaar loopt geheel ten onder te gaan. Daarom werd het Comité Verontruste Burgers Oude IJsselstreek CVBOIJ opgericht. Doelen: onderzoeken of de zorgen terecht zijn en, zo ja, het beleid bijsturen om een mooi en solide DRU industrieel erfgoed te behouden én om te voorkomen dat u, de burger, slachtoffer wordt van de financiële malaise door hogere kosten en minder voorzieningen.

Verloren en verdwenen

Al jaren geleden voorspelden deskundigen dat de Achterhoek een krimpregio zou worden. Desondanks formuleerde de gemeente Oude IJsselstreek als doel: *Groei naar 40.000 à 50.000 inwoners. Deze koers heeft geleid tot een penibele financiële situatie. We zijn nu gezakt tot 38.000 inwoners, dat aantal zal nog verder dalen. Bovendien neemt de vergrijzing hard toe.*

Grondbedrijf op drijfzand

Het grondbedrijf lijdt door dit beleid een verlies van 20 miljoen. Een woningproject op de Blenk leverde onlangs een verlies van 1,8 miljoen. Bouwprojecten worden niet meer uitgevoerd, de bouwterreinen worden maar parkeerplaatsen. De verliezen zullen dus doorgaan, de waarde van veel gronden is al lang niet realistisch meer, gebouwen en voorzieningen moeten worden weggevoerd. De reservepotten zijn dan vrijwel uitgeput, zijn veel kleiner dan op papier staat. En de recessie is een feit, het rijk kort sterk op de uitkeringen aan de gemeentes, de gemeentes krijgen meer taken uit te voeren.

NUON miljoenen

Uit de dividenden van de NUON aandelen ontving de gemeente jaarlijks 1,5 miljoen. De verkoop van die aandelen in 2009 leverde 42 miljoen op. Een mooie spaarpot voor slechte tijden. Maar nu, drie jaar later, ontvangen we niet alleen die 1,5 miljoen niet meer, ook van die 42 miljoen is nog maar een klein deel over. Besteed aan, ja waaraan?

DRU nu

In 2006 begon het DRU-project, voor in totaal 7 miljoen zoals voorgesteld door het College. Inmiddels is dat bedrag, zes jaar verder, gestegen tot 28 miljoen, vier keer zoveel. Het college komt niet verder dan 11 miljoen (ook al een stijging van 60%) maar neemt gewoon niet alle kosten mee, brengt gemaakte kosten onder bij andere posten.

Transacties

BOEI, een BV die zich richt op industrieel erfgoed, is door de gemeente betrokken bij het project. In 2006 kocht BOEI alle gebouwen van de gemeente voor de totale som van € 2 (twee euro's). In 2011 kocht de gemeente een paar gebouwen weer terug voor 5 miljoen (*vijf miljoen euro's*). We hebben geen taxatierapport of andere onderbouwing voor deze prijsstijging kunnen vinden. Daarnaast lopen er ook nog borgstellingen voor miljoenen door de gemeente aan BOEI. Wij weten (nog) niet of er ook koopgaranties of andere afspraken bestaan. Maar gaat het niet goed met BOEI dan is de gemeente, dan zijn wij die miljoenen kwijt. Buiten deze transacties om is er ruim € 12 miljoen besteed, namelijk € 2,6 miljoen door de gemeente en € 9,5 miljoen door derden (waaronder de provincie). BOEI is nu eigenaar van de Badkuipenfabriek, de Afbramerij en het Ketelhuis, de gemeente is eigenaar van de SSP hal, de Badkuipengietrij, de Koepeloven, het Loonbureau en het Cultuurcluster/Portierscomplex.

Cultuurfabriek (gemeente)

Bij de start van het project Cultuurfabriek brachten drie teams van externe deskundigen advies uit aan het college. Dat werden drie negatieve rapporten. Het project zou nooit uit de kosten komen, de plannen waren veel te optimistisch, gebakken lucht, niet realistisch, de horecavoorzieningen zouden valse concurrentie betekenen voor de zakelijke, niet-gesubsidieerde horeca-ondernemers in de gemeente. Het college legde de rapporten opzij, publiceerde ze zeer passief, de gemeenteraad werd nauwelijks op de hoogte gesteld en had er onvoldoende kennis van tijdens de besluitvorming. Inmiddels is bekend hoe het is verlopen. De geraadpleegde deskundigen hebben gelijk gekregen. Niet alleen de investeringen rezen de pannen uit, de jaarlijks kosten idem. Medio oktober 2010 (ruim een jaar na de start) klopte het bestuur van de stichting Cultuurfabriek (ieder lid krijgt € 1000 per vergadering, in totaal kost het bestuur € 78.000) waarin de gemeente de exploitatie heeft ondergebracht al aan bij de gemeente. Een acuut faillissement werd afgewend voor € 600.000. Daarnaast werd in mei 2012 nog een extra bijdrage van € 500.000 toegekend, als compensatie voor de verliezen in 2009 en 2010.

Tevens werd een aanvullende subsidie tot 2018 verstrekt van € 406.000 per jaar. We betalen dus voortaan ieder jaar 1,1 miljoen voor de cultuurfabriek. Iedere inwoner past € 30 bij. En of dat voldoende is?

Loonbureau (gemeente)

Dit gebouw wordt voor een deel verhuurd aan Radio Optimaal FM. Met een borgstelling/lening door de gemeente van € 400.000 aan Radio Optimaal. Het andere deel staat leeg.

SSP-hal (gemeente)

Dit moet een evenementenhal worden. Om te beginnen steekt de gemeente er € 500.000 in voor de minimaal noodzakelijke sanitaire voorzieningen. Er is sprake van een rommelmarkt met Pasen en Hertenkunst. Maar daarmee zijn de kosten niet gedekt, dat kost alleen maar geld. De markthal in Doetinchem kon niet in de lucht worden gehouden, de Rijnhal in Arnhem is ten onder gegaan met vele tonnen huurschuld aan de gemeente. Of de SSP hal een ander lot beschoren zal zijn?

Afbramerij (BOEI)

De provincie wil een subsidie geven van 3,3 miljoen, het college wil er 2,2 miljoen aan besteden, in totaal 5,5 miljoen gemeenschapsgeld. Voor een 'innovatief kenniscentrum' wat betaald moet worden door onderwijs, kunstenaars, ijzermuseum en bedrijfsleven. Voor een huurprijs van € 40/m². In ieder geval draagt de gemeente jaarlijks € 80.000 bij voor lopende kosten van het gebouw, minimaal.

Badkuipenfabriek (BOEI)

Dit gebouw wordt verbouwd tot zestien woningen. Er zijn er nog voldoende te koop.

Ketelhuis (BOEI)

Nog geen bestemming. Plannen voor een hotel, waarvoor een exploitant wordt gezocht. En voor geen enkel project is er een behoorlijke exploitatiebegroting gepresenteerd. 'Strandt het schip, dan trekt de gemeente het wel weer los met tonnen en miljoenen.'

Provincie

Dat de gemeente een riskant financieel beleid voert en zich op dun ijs bevindt viel ook op bij de provincie. De ingediende begroting 2012-2015 werd niet goedgekeurd, het college werd eind 2011 ontboden bij de Gedeputeerde van de Provincie Gelderland. Alleen door 3 miljoen uit de reserves van de gemeente te halen kreeg het college een schoorvoetend akkoord van de provincie. Met de clausule dat zij vaak tussentijds door de gemeente in detail op de hoogte wordt gehouden van de financiële zaken.

Bezuinigen op alles behalve...

Minder inwoners, vergrijzing dus minder werkenden en minder jeugd, economische crisis dus minder euro's van de rijksoverheid. In College en gemeenteraad wordt dus sinds december overlegd over de nodige bezuinigingen, onder de noemer 'Heroriëntatie'. Dan gaat het om vragen zoals: Worden de omwonenden verantwoordelijk voor het onderhoud van park en speeltoestellen, gaan zwembaden dicht, blijven bibliotheken open, worden de voorzieningen uit de WMO zeer beperkt, gaan scholen in kleine kernen dicht, hoeveel ambtenaren worden ontslagen en welke dienstverlening blijft dan nog over? Alle taken van de gemeente taken worden onder de loep genomen, behalve... het DRU complex. Over bezuinigingen daarop mag niet worden gesproken, zo is door het College bevolen. En juist daarop kun je zonder veel nadeel bezuinigen. Laat gebouwen voorlopig zo staan in plaats van er miljoenen in te stoppen voor activiteiten die alleen verlies op zullen leveren, vermijd de jaarlijks nodige tonnen aan subsidies. Start een renovatie pas op als je harde financiële toezeggingen hebt van derden over jaarlijkse huren en bijdragen, als er een reëel bedrijfsplan is. Wilt u dat er miljoenen verdwijnen in verliesgevende DRU projecten terwijl zwembaden moeten sluiten?

Het Comité Verontruste Burgers Oude IJsselstreek CVBOIJ wil dat

- Het DRU complex wordt herzien, mogelijk geheel beperkt tot de DRU Cultuurfabriek. De ontwikkeling van andere gebouwen wordt in de ijskast gezet en alleen ooit ter hand genomen als er degelijke bedrijfsplannen voor zijn. Waar mogelijk worden ruimtes efficiënter gebruikt. Liever een klein en krachtig DRU project dan een groot en noodlijdend.
- De DRU cultuurfabriek zodanig wordt geëxploiteerd dat het project kostendekkend is.
- Het college voortdurend volledige openheid geeft aan de gemeenteraad en het comité en dus aan de bevolking over contracten, transacties, rapporten, taxaties, toezeggingen, financiële resultaten, plannen etc.
- Alle gelden, reserveringen, projecten etc. worden meegenomen in de bezuinigingsrondes en er geen uitzondering wordt gemaakt voor het DRU complex.
- De gemeente een transparante projectboekhouding voert.

De gemeente koopt wekelijk pagina's in de krant, het comité heeft geen geld om dit soort advertenties vaker te plaatsen. Maar we willen u toch graag op de hoogte houden van de feiten. Log in op de website www.derekening.nl, abonneer u daar op de digitale nieuwsbrief.